

מחליטים: כבוד האדם

מגילת כבוד האדם

אנו, אזרחי מדינת ישראל, ללא הבדל לאום, דת, גזע, מין, מוצא, או כל שיוך קבוצתי אחר קוראים להעמיד ביסוד החברה במדינת ישראל את הערך של כבוד האדם. בהתבסס על דיון אזרחים שיתופי שנטלנו בו חלק אנו מצהירים על העקרונות הבאים לשם כינון כבוד האדם כערך תשתית של החברה הישראלית.

כבוד האדם:

כבודו של כל אדם יישמר במדינה. הזכות לכבוד צריכה להיות קבועה, מוחלטת ובלתי מותנית. כל אדם זכאי לכבוד ואחראי לשמור על כבודם של אחרים.

תפקיד האזרח במדינה ובחברה:

האזרח הוא הריבון ועליו מוטלת האחריות להיות שותף בעיצוב הנורמות והערכים, ולהגן על זכותו של כל פרט להביע את דעותיו האישיות. בד בבד יש לשאוף שארגונים ואזרחים כאחד יישמו באופן מלא את חובותיהם הקבועות בחוק ובתקנות הרלוונטיות.

סובלנות לדעות ולאנשים:

מדינת ישראל היא מדינה יהודית ודמוקרטית הכוללת קבוצות אוכלוסיה שונות (דתית, פוליטית, עדתית, לאומית ומגדרית). לפיכך, יש להכיר בזכותו של אדם להיות שונה ולהגן על זכותו למימוש שונותו במסגרת החוק ובכפוף לשמירה על צביונה של מדינת ישראל.

מחליטים: כבוד האדם

יחס לקבוצות בחברה:

המדינה, מוסדותיה ואזרחיה ינהגו בשוויון וללא אפליה כלפי כל אזרחיה ללא הבדל לאום, מוצא, גזע, דת ומין או כל שיוך קבוצתי אחר. החברה הישראלית תתגבש כחברה מכילה, המורכבת מקבוצות שונות. המדינה והקבוצות יפעלו להכרה הדדית של הקבוצות זו בזו ולטשטוש ההפרדה בין הקבוצות. בחברה הישראלית ישמר כבוד האדם של כל פרט ופרט מעבר לשיוכו הקבוצתי. בחברה הישראלית לא תתאפשר השפלה ויחס מבזה לכל קבוצה או פרט על אף שונותו. יש לדאוג במיוחד לכבוד האדם ולזכויותיהם של פרטים וקבוצות מוחלשות כמו נכים, קשישים וילדים. יש לדאוג גם לכבוד האדם של מי שאינו אזרח (תושבי קבע שאינם אזרחים, או מבקשי מקלט). לכל המוסדות בחברה הישראלית אחריות לשמור על כבוד האדם, כולל מוסדות הביטחון.

סובלנות לדתות, תרבויות ומסורות שונות:

החברה מעניקה חשיבות רבה ומשמעות לקיומם של חיי הרוח בחייו של אדם - לכל אדם קיימת החירות לבחור ולחיות על פי מחשבתו ואמונתו; לכל קהילה הזכות לקיים את מסורתה ולחיות לפי דתה ומנהגיה. בני דתות שונות ובעלי אמונות שונות, יקיימו שיח בין דתי מתוך סובלנות וכבוד הדדי לחיי הרוח, האמונות והמחשבות של בני דתות אחרות. לא יפגעו זכויות אדם אחרות בשם חופש הדת.

יחסים עם הממסד:

האזרח ימלא את חובותיו למדינה והמדינה תעניק לאזרח את זכויותיו. המחוקק יעניק יחס שוויוני ומכבד לכלל האוכלוסייה: עובדי השירות הציבורי לא יבחינו בין אזרחים שונים ולא תינתן העדפה לבעלי תפקידים או השפעה. תהיה להם מודעות להכלת פרטים וקבוצות שונות בחברה, כך שיהוו דוגמה לכלל האוכלוסייה.

תרבות השיח:

בחברה הישראלית תעוצב תרבות שיח של הקשבה, הבלגה, ויתור וסובלנות שישקפו את הרוח של כבוד האדם. יתקיים דו-שיח סובלני ומקבל, תוך כבוד הדדי ושלמות עצמית, בין מגוון קבוצות האוכלוסייה. גם במקרה של אי הסכמה יתנהל דו שיח מכבד, הוגן, קשוב ומתון. אדם באשר הוא אדם, צריך להימנע משימוש במילים קשות ופוגעניות, אם בתקשורת בין אישית ואם על ידי הפצה של רכילות ולשון הרע. יש לעודד את התקשורת להציג תכנים שמעודדים התייחסות חיובית כלפי קבוצות שונות, כלפי המגוון התרבותי וכלפי עצם קיומו של מגוון זה ויתרונותיו. בנוסף, יש לתת ייצוג הולם בתקשורת של קבוצות שונות באוכלוסייה ולחתור לחשיפה והעברת מידע שתוביל להכרה של

האחר וקבלתו
רח' פינסקר 4, תל אביב, תלשלים 4602910

פקס. 02-5300837

טל. 02-5300888

www.idi.org.il

מחליטים:

כבוד האדם

תרבות פוליטית:

על האזרחים, כפרטים וכקהילות, האחריות לעיצוב נורמות וערכים הקשורים לתרבות הפוליטית, וזאת על ידי יצירת דיאלוג פתוח וסובלני מול פרטים וקהילות אחרות, ללא הבדל דת, גזע ומין ותוך מעורבות אישית ומעשית של נבחר הציבור, אשר תיצור אמון אזרחי במוסדות השלטון.

כלכלה והשפעתה על החברה:

המדינה תדאג ליצור עבור אזרחיה מדיניות כלכלית אשר תאפשר חיים בכבוד וזכות לפרנסה ללא הבדל דת, גזע ומין, תוך שימת דגש על קבוצות מוחלשות בשוק העבודה, על ידי צמצום פערי שכר והקצאת משאבים לאומיים לנושאים חברתיים. המדינה והחברה יאפשרו נגישות לתעסוקה לבעלי מוגבלות פיזית ונפשית ולכלל האוכלוסייה, ללא הבדל דת, גזע, מגדר ופיזית ונפשית.

חינוך:

מערכת החינוך תפעל להנחלת ערכי כבוד האדם בכל הרמות והגילאים, הן בקרב אנשי חינוך והן בקרב התלמידים, זאת באמצעות חשיפה לקבוצות השונות ולתרבויות אחרות ללא שיפוטיות. כמו כן, תפעל מערכת החינוך להעצמת אנשי חינוך, תלמידים והוריהם, תוך אפס סובלנות לאלימות על כל סוגיה. מערכת החינוך תיתן ביטוי לערכים הומניים הבאים לידי ביטוי בדתות השונות ותפעל להקניית השפות השונות המדוברות בישראל, כחלק מתכנית הלימודים.

יחס בין אדם לחברו:

פגיעה בכבודו של אדם היא גם פגיעה בכבודו של הפוגע. אנו שואפים לחברה שמפנימה ומיישמת ערך זה ושואפים כי המדינה תפעל באופן אקטיבי, יוזם ויצרתי ליצירת שיח בין אישי פורה והדדי המקדם שילוב חברתי. מוסדות המדינה יעודדו מפגשים בין אוכלוסיות שונות שמרכיבות את החברה כדי לעודד יחס של כבוד לאחר מתוך הכרות אישית והתנסות בתהליך חווייתי. על כל אדם לקבל את הזולת, להתייחס אליו בצורה מכבדת ולעזור לו בשעת הצורך ללא תנאים מוקדמים ובצורה לא שיפוטית.

מחליטים: כבוד האדם

התא המשפחתי:

לכל אדם במדינת ישראל זכות בסיסית להקמת תא משפחתי באופן התואם את אמונתו, תרבותו והעדפותיו האישיות ובתנאי שנשמרות כל זכויותיו הטבעיות של הפרט במשפחה. מדינת ישראל תכיר באופן אזרחי במגוון תאים משפחתיים. בסיס חינוכו היסודי של הילד הנו בתא המשפחתי. על ההורים לדאוג לרווחתם הפיזית, הנפשית, הכלכלית והתרבותית של ילדיהם ובכלל זה באחריותם לפנות לקבלת תמיכה מהרשויות במקרה הצורך. במידה וההורים לא ממלאים אחר חובותיהם, על המדינה להתערב ולהגן על שלומו של הילד בתא המשפחתי תוך התחשבות בדתו ותרבותו. על המדינה לאפשר שילוב הורות וקריירה באופן מיטבי, ללא קשר למין ההורה.

מגדר:

במדינת ישראל יתקיים שוויון זכויות והזדמנויות בין נשים לגברים בזירה המשפטית-חוקית ובנורמות חברתיות. נשים יכובדו כאדם-סובייקט ולא יוחפצו ומעמד הגבר במשפחה כשותף יכובד גם הוא.

נשים יכובדו כבנות אדם ולא יחששו להביע את עצמן, והחברה בישראל, באמצעות החינוך הפורמלי והלא פורמלי (המשפחתי והממסדי), תיצור שוויון הזדמנויות לכל אדם באשר הוא, על פי יכולותיו, ללא הבדל דת, גזע, מגדר או נטיה מינית.